

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

Till arbetspensionsanstalterna

FOLKPENSIONSANSTALTENS REGRESSRÄTT TILL ARBETSPENSION

Utbetalningen av retroaktiv pension till Folkpensionsanstalten (FPA) beskrivs i följande cirkulär:

- Betalning av retroaktiv arbetspension till Folkpensionsanstalten (A 31/86)
- Utbetalning av pension till annan än pensionstagaren själv (A 33/88)

Enligt anvisningarna i cirkulären kan retroaktiv pension eller en del av den utbetalas till FPA i situationer, där arbetspension beviljas eller omräknas retroaktivt till följd av besvär eller självrättelse i anslutning till besvären.

FPA:s regressrätt utvidgades i början av år 2000 och gäller också situationer då pensionen rättas och omräknas. Regressrätten kom då att omfatta arbetspensionsanstalternas självrättelser enligt 21 d § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare (APL) av beslut som vunnit laga kraft samt situationer, där pensionsbeloppet i övrigt omräknas från ett mindre till ett större belopp.

Här behandlas de båda regresssituationerna och ges tillämpningsanvisningar till följd av utvidgningen av FPA:s regressrätt. Samtidigt upphävs cirkulär A 31/86.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen

Helena Tapio

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

INNEHÅLL

1	FOLKPENSIONSANSTALTENS REGRESSRÄTT I SAMBAND MED BESVÄR	3
1.1	Förutsättningar för regressrätt	3
	Självrättelse i samband med besvär	3
	När pension beviljas eller höjs genom besvärsinstansens beslut	4
1.2	Förfarande i samband med besvär	4
	FPA:s regressanmälan	4
	Arbetspensionsanstaltens svar på regressanmälan	4
	Arbetspensionsanstaltens beslut och innehållning av pension	5
	Anmälan till pensionsregistret	5
	FPA:s återkrav	5
2	FPA:S REGRESSRÄTT VID SJÄLVRÄTTELSE OCH OMRÄKNING AV PENSION PÅ GRUNDVAL AV ETT LAGAKRAFTVUNNET BESLUT	6
2.1	Förutsättningar för regressrätt	6
	Självrättelse av ett lagakraftvunnet beslut	6
	Omräkning av pension	7
2.2	Förfarande vid självrättelse av ett lagakraftvunnet beslut	7
	Kontroll av förutsättningar för regressrätt	7
	Arbetspensionsanstaltens anmälan till FPA	8
	Arbetspensionsanstaltens rättelsebeslut och innehållning av pension	8
	Anmälan till pensionsregistret	9
	FPA:s återkravsanmälan	9
3	CIRKULÄRETS IKRAFTTRÄDANDE	9
4	BILAGOR TILL CIRKULÄRET	9

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

1 FPA:S REGRESSRÄTT I SAMBAND MED BESVÄR

1.1 Förutsättningar för regressrätt

I 19 c § APL regleras om utbetalning av retroaktiv arbetspension till FPA i samband med besvär. Före 1.1.2000 reglerades FPA:s regressrätt i 19 a § APL. Till den delen är innehållet i bestämmelsen oförändrat.

19 c § 3 mom. 1 meningen APL: Har en arbetstagare tillfälligt fått av folkpensionsanstalten utbetald pension enligt 45 § 2 mom. folkpensionslagen för den tid, för vilken han på grund av besvär som avses i 21 § beviljas pension retroaktivt, skall pensionsanstalten utbetala den retroaktiva pensionen till folkpensionsanstalten till den del pensionen motsvarar beloppet av pension som folkpensionsanstalten utbetalt till ett för stort belopp för samma tid.

I paragrafen ställs det således två villkor för FPA:s regressrätt: pension beviljas retroaktivt på grund av besvär som avses i 21 § APL och FPA har tillfälligt betalat pension för samma tid. Enligt 19 c § 7 mom. förutsätter regressförfarandet dessutom att FPA:s anmälan om betalningskrav anländer till arbetspensionsanstalten minst två veckor före pensionens utbetalningsdag.

FPA:s regressrätt gäller inte bara situationer, där pension beviljas eller pensionsbeloppet höjs genom besvärsinstansernas beslut, utan också när pensionsanstalten själv rättar sitt överklagbara beslut antingen i sin helhet eller delvis. Ordalydelsen i lagen är till den delen tvingande: Om villkoren uppfylls skall retroaktiv pension innehållas och betalas till FPA.

Självrättelse i samband med besvär

Om pensionsanstalten godkänner yrkandena i de inlämnade besvären, kan den själv rätta sitt beslut på det sätt som ändringssökanden yrkar genom att ge ett rättelsebeslut i ärendet. Det kan vara fråga om till exempel ändring av ett avslagsbeslut till ett beviljande beslut eller om höjning av pensionens belopp.

Om pensionsanstalten delvis godkänner ändringssökandens yrkanden, kan den ge ett provisoriskt beslut. Om den som fått, till exempel avslagsbeslut om invalidpension beviljas delinvalidpension, kan pensionsanstalten bevilja delpensionen genom ett provisoriskt beslut utan besvärsanvisningar. I sådana fall överförs besvären till besvärsinstansen för avgörande. FPA:s regressrätt gäller också i dessa fall.

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

När pension beviljas eller höjs genom besvärinstansens beslut

Om besvär angående arbetspensionsbeslut är anhängiga, kan FPA betala folkpension på grundval av ett provisoriskt beslut. Om arbetspensionen beviljas retroaktivt till följd av besvären, har FPA regressrätt till pensionen som beviljats genom besvärinstansens beslut. FPA har på motsvarande sätt regressrätt när besvärinstansen höjer pensionsbeloppet till följd av besvär.

Också i det fall att pensionsanstalten har godkänt ändringssökandens yrkanden endast delvis och besvärinstansen godkänner mer av sökandens yrkanden, har FPA regressrätt till pensionshöjningen som beviljats genom besvärinstansens beslut.

1.2

Förfarande i samband med besvär

FPA:s regressanmälan

FPA överväger om pension kan utbetalas genom ett provisoriskt beslut i de fall då en ansökan om arbetspension blivit avslagen eller då en arbetspensionsanstalt beviljat delspension. Efter det kontrollerar FPA hos den pensionsanstalt eller besvärinstans som fattat beslut i ärendet om sökanden överklagat beslutet. När besvär är anhängiga kan FPA börja betala ut pension provisoriskt.

När FPA betalar pension provisoriskt sänder den en regressanmälan till arbetspensionsanstalten. Anmälan sänds direkt till varje pensionsanstalt, vars beslut har överklagats. En anmälan täcker alla pensioner som FPA beviljat provisoriskt under olika tider. Regressanmälan skall vara framme minst två veckor före pensionens utbetalningsdag.

Arbetspensionsanstaltens svar på regressanmälan

Arbetspensionsanstalten meddelar sitt svar på samma blankett (ETK/FPA 7025) om det överklagbara beslutet ändrats, när beslutet vunnit laga kraft eller om det har återkallats. Varje anstalt som fått en regressanmälan besvarar anmälan för egen del.

Om arbetspensionsanstalten svarar att ansökan om ändring blivit avslagen och att beslutet vunnit laga kraft, kan FPA ge ett slutgiltigt beslut i ärendet. När beslutet ändras inväntar FPA uppgifter om arbetspensionens markbelopp på basis av det provisoriska eller slutgiltiga beslutet.

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

Arbetspensionsanstaltens beslut och innehållning av pension

När regressanmälan anlänt innehåller arbetspensionsanstalten pensionen retroaktivt. Pensionen kan utbetalas först när FPA:s återkravsanmälan inkommit.

Pensionen innehålls förutom för den egentliga retroaktiva tiden (från det folkpensionen beviljats provisoriskt) även för den månad då arbetspensionsbeslutet avgetts och för den därpåföljande kalendermånaden. Utbetalningstidpunkt är då den 1 dagen i den andra kalendermånaden efter den månad då beslutet avgetts.

I praktiken kan FPA emellertid, beroende på folkpensionens utbetalningsdag, hinna få folkpensionen uträknad på nytt och utanordna den till betalning redan från en tidigare tidpunkt. Därför är det tillrådligt att pensionsanstalten innan den ger sitt pensionsbeslut kontakter FPA per telefon och hör sig för om den i praktiken kortaste innehållningstiden i varje enskilt fall.

I sådana fall kan pensionsanstalten kontakta FPA:s avdelning för pensioner och utkomstskydd (telefon 020 434 3353).

Anmälan till pensionsregistret

Arbetspensionsanstalten anmäler sitt pensionsbeslut till Pensionskyddscentralens pensionsregister enligt de anvisningar som gäller. Eftersom arbetspensionsanstalten innehåller både retroaktiv pension och pension som skall beviljas framåt i tiden, anmäls som utbetalningstidpunkt den första dagen i den andra kalendermånaden som följer efter beslutsdagen.

I anmälningpunkten för specialuppgifter anges om beslutet baserar sig på självriktelse eller om det är fråga om ett beslut som fattats av en besvärinstans.

Beslut om retroaktiv utbetalning anmäls inte till pensionsregistret.

FPA:s återkrav

När FPA har fått uppgiften om arbetspensionens belopp ur PSC:s pensionsregister och därefter räknat ut det belopp som den betalat för mycket (överbetalningsbelopp), sänder den en återkravsanmälan till arbetspensionsanstalten eller meddelar att återkravet förfaller. När FPA fastställer det överbetalningsbelopp som skall återkrävas av pensionsanstalten beaktar FPA den andel som den eventuellt redan fått från en annan pensionsanstalt som ersättning för det överbetalda folkpensionsbeloppet.

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

När arbetspensionen betalas till FPA före utgången av juli månad under det överbetalda folkpensionsbeloppets beskattningsår, återkräver FPA folkpensionen enligt dess nettobelopp. När återkravet ställs eller betalningen sker efter denna tidpunkt återkräver FPA folkpensionen enligt dess bruttobelopp. En del av överbetalningsbeloppet kan då bli återkrävt enligt sitt nettobelopp och en del enligt sitt bruttobelopp. Den del som arbetspensionsanstalten skall betala till FPA är alltid det belopp som återstår efter förskottsinnehållningen.

På den pensionsdel som inbetalas till FPA betalas ingen dröjsmålsförhöjning. På den pensionsdel som betalas till pensionstagaren själv beräknas och betalas dröjsmålsförhöjning på normalt sätt.

2

FPA:S REGRESSRÄTT VID SJÄLVRÄTTELSE OCH OMRÄKNING AV PENSION PÅ GRUNDVAL AV ETT LAGAKRAFTVUNNET BESLUT

2.1

Förutsättningar för regressrätt

I början av år 2000 utvidgades FPA:s regressrätt att omfatta också situationer där pensionen omräknas.

19 c § 3 mom. 2 meningen APL: Förfarandet kan vara det samma, om arbetstagaren har fått pension enligt folkpensionslagen för den tid för vilken pensionsanstalten i enlighet med 21 d § 2 mom. rättar eller i övrigt justerar beloppet av beviljad pension.

I sådana situationer förutsätts således att arbetspension redan beviljats och att beloppet höjs antingen genom självrättelse av ett lagakraftvunnet beslut (21 d § 2 mom. APL) eller att pensionen i övrigt omräknas till ett större belopp än tidigare, t.ex. när delinvalidpension ändras till full invalidpension.

Självrättelse av ett lagakraftvunnet beslut

Om det framkommer en ny utredning i ett ärende, kan pensionsanstalten utan hinder av ett lagakraftvunnet beslut bevilja en förmån till ett större belopp än tidigare. Oftast är det fråga om ett anställningsförhållande som varit okänt när pensionen bestämdes. Det kan också vara fråga om ett felaktigt beslut som rättas så att pensionens belopp blir större. I sådana fall har FPA regressrätt till den retroaktiva höjningen av pensionen.

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

Omräkning av pensionen

Pensionen omräknas om delinvalidpensionstagarens arbetsförmåga genomgått en sådan förändring att mottagaren har rätt till full invalidpension eller individuell förtidspension (5 b § 4 mom. APL).

Pensionen omräknas också på grund av ny samordning. Till följd av ny samordning kan pensionens belopp bli större, till exempel samordningsgränsen blir högre än tidigare. Också i det fallet har FPA regressrätt till den retroaktiva höjningen av arbetspensionen.

2.2

Förfarande vid självrättelse av ett lagakraftvunnet beslut och vid omräkning

Kontroll av förutsättningarna för regressrätt

När det är fråga om rättelse eller omräkning av pension som baserar sig på ett lagakraftvunnet beslut, är FPA:s regressrätt till arbetspensionen inte absolut enligt ordalydelsen i lagen (se punkt 2.1 'förfarandet kan vara detsamma'). Därför har man kommit överens med FPA om förutsättningarna för regresskrav i dessa situationer.

Om pensionen före rättelsen eller omräkningen överstiger det **gränsbelopp** då folkpension inte betalas (5 440 mark i månaden, dvs. 65 280 mark i året under 2000), kommer inte heller regressförfarandet att tillämpas. Då kan arbetspensionsanstalten genast betala ut den retroaktiva pensionen.

Det är ändamålsenligt att regressförfarandet inte tillämpas på retroaktiva rättelser eller omräkningar som gäller mindre belopp. Regresskrav ställs bara om det av en rättelse eller omräkning framkommer att det felaktigt utbetalda beloppet är **minst 3000 mark**.

Arbetspensionsanstalten utreder dessutom, om den retroaktiva delen av pensionen på grund av **prioritetsordningen** skall betalas till någon annan som kräver ersättning (Juridiska avdelningens meddelande 01/2000, endast på finska). Om den retroaktiva pensionen betalas till en annan kravställare, behöver FPA inte ta kontakt.

Om regressförfarandet skall tillämpas, utreder arbetspensionsanstalten **om personen får folkpension**. Utredningen kan ske med en förfrågan om uppgifter om folkpensionsbeslut via en teknisk 3270-anslutning, där skärmbilderna visar de två senaste pensionsbesluten. Om ärendet gäller ålderspension, bör uppgifterna om folkpension begäras per telefon från FPA:s avdelning för pensioner och utkomstskydd av en

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

handläggare som sköter regressärenden, eftersom uppgifterna inte är tillgängliga via 3270-anslutningen.

Kontaktuppgifter vid förfrågan från FPA:s avdelning för pensioner och utkomstskydd är:

Tfn 020 434 3670 (begynnelsebokstäverna A-L i förmånstagarens släktnamn)

Tfn 020 434 3388 (begynnelsebokstäverna M-Ö i förmånstagarens släktnamn)

Fax 020 434 3891

Arbetspensionsanstaltens anmälan till FPA

Om det finns förutsättningar för regresskrav, sänder arbetspensionsanstalten genast ett faxmeddelande till avdelningen för pensioner och utkomstskydd om en kommande rättelse av pensionsbeslut (blankett ETK/KELA 7026, endast på finska). Samtidigt ger arbetspensionsanstalten de uppgifter som den innehar om de följande anstalterna. I detta sammanhang anmäls inte beloppet av pensionen som skall rättas, eftersom FPA får uppgiften direkt ur PSC:s pensionsregister efter det att rättelse- eller omräkningsbeslutet har avgetts.

Arbetspensionsanstaltens rättelsebeslut och innehållning av pension

Arbetspensionsanstalten omräknar pensionen och ger vid behov ett rättelsebeslut och, om det finns förutsättningar för regresskrav, innehåller anstalten den delen av pensionen som skall betalas retroaktivt. Pensionen innehålls inte bara för den egentliga retroaktiva tiden, utan också för den månad då omräknings- eller rättelsebeslutet angående arbetspensionen avgetts och för den därpåföljande månaden. Samtidigt som den retroaktiva delen av arbetspensionen innehålls, kan pensionen som hänför sig till tiden efter den period som innehållningen omfattar gå till utbetalning till ett korrigerat belopp.

Arbetspensionsanstalten meddelar pensionstagaren i sitt omräknings- eller rättelsebeslut att pension kommer att innehållas retroaktivt. Beslutet skall dessutom innehålla uppgift om att pensionstagaren kommer att få ett separat beslut om retroaktiv utbetalning av en del av pensionen, efter det att FPA på grund av att arbetspensionen rättats anmält det pensionsbelopp som den överbetalat.

På den delen av pensionen som betalas till FPA betalas ingen dröjsmålsförhöjning. På den pensionsdel som betalas till pensionstagaren själv beräknas och betalas dröjsmålsförhöjning på normalt sätt.

Juridiska avdelningen
Pensionsystemavdelningen

18.4.2000

Anmälan till pensionsregistret

Arbetspensionsanstalten anmäler med iakttagande av gällande anvisningar rättelsebeslutet till Pensionsskyddscentralens pensionsregister. Åtgärd för anmälan anges med rättelseanmälan (tp 2) Om rättelsen hänför sig till ett annat pensionsbeslut än det senast avgivna, eller omräkningen av pension hänför sig till ett tidigare eller flera pensionsbeslut, överförs inregistreringen av pensionsbeslutet på PSC:s team för pensionsärenden.

Beslut om retroaktiv betalning av pension anmäls inte till pensionsregistret.

FPA:s återkravsanmälan

FPA skall inom tre veckor från rättelsebeslutet sända en återkravsanmälan till arbetspensionsanstalten eller anmäla att den kan avstå från återkrav. I återkravsanmälan anges det överbetalningsbelopp som debiteras (brutto/netto).

3

CIRKULÄRETS IKRAFTTRÄDANDE

Anvisningarna i detta cirkulär tillämpas också på pensioner som börjat redan innan lagändringen trädde i kraft (dvs. före 1.1.2000).

4

BILAGOR TILL CIRKULÄRET

Som bilagor till cirkuläret följer blanketterna ETK/KELA 7025 och ETK/KELA 7026 (endast på finska).

REGRESSI- JA PERIMISILMOITUS

Vastaanottaja

Vastaanottaja (palautus)

Kansaneläkelaitos
Eläke- ja toimeentuloturvaosasto
PL 78
00381 HELSINKI

I KANSANELÄKELAIN 45 §:N 2 MOMENTIN MUKAINEN ILMOITUS

Eläkkeensaajan sukunimi ja etunimet		Henkilötunnus	
Eläke myönnetty / tarkistettu väliaikaisella päätöksellä _____ alkaen			
Myönnetty etuus (etuuden määrä ilmoitettu alkamisajankohdan tasossa)			
☐ Kansan- eläke	mk/kk	☐ Asumistuki	mk/kk
☐ Perhe-eläke	mk/kk	☐ Ylimääräinen rintamalisä	mk/kk
Paikka ja aika			
Allekirjoitus			
Tiedustelut: Kansaneläkelaitoksen eläke- ja toimeentuloturvaosasto puh. 020 434 3353			

II ILMOITUS TYÖELÄKEPÄÄTÖKSESTÄ / KORVAUSPÄÄTÖKSESTÄ

☐ Muutoshakemus hylätty, päätös on lainvoimainen.	☐ Muutoksenhaku peruutettu _____
☐ Päätöstä on muutettu. Takautuvaa eläkettä maksetaan _____ alkaen. Eläkkeen määrä ilmoitetaan erikseen.	
☐ Väliaikainen päätös _____	
Paikka ja aika	
Allekirjoitus	
Tiedustelut (nimi ja puhelinnumero):	

III PERIMISVAATIMUS

☐ Takautuva eläke peritään alla olevan laskelman mukaisesti. Jos maksua ei ole suoritettu _____ mennessä, pyydettävä uusi laskelma.	☐ Vaatimus raukeaa. Takautuva eläke voidaan maksaa kokonaan eläkkeensaajalle.			
Aika jolta peritään	Kuukausien lukumäärä	Perittävä liikamaksu		Yhteensä mk
		Brutto mk/kk	Netto mk/kk	
Perittävä määrä maksetaan Kansaneläkelaitoksen tilille 800011 - 65003		Maksettava määrä yhteensä mk		
Paikka ja aika		Allekirjoitus		
Tiedustelut: Kansaneläkelaitoksen eläke- ja toimeentuloturvaosasto puh. 020 434 3353				

REGRESSI- JA PERIMISILMOITUS (KEL 45 § 3 mom.)

Palautusosoite

Vastaanottaja

Kansaneläkelaitos
Eläke- ja toimeentuloturvaosasto
Kallionpää / Äijälä
Faksi 020 434 3891

I ILMOITUS ETUUDEN OIKAISUSTA / TARKISTUKSESTA

(TEL 19 c § 3 mom. / tapaturmavakuutuslaki 61 a § 2 mom. 2 virke / liikennevahinkokorvaus)

Etuudensaajan sukunimi ja etunimet		Henkilötunnus
Etuus oikaistu / tarkistettu (tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksista ilmoitetaan myös markkamäärä) _____ alkaen		
Paikka ja aika	Allekirjoitus	
Asiaa hoitaa:		
Laitoksen nimi: _____		
Käsittelijän nimi ja puhelin: _____		
☐ Seurannaislaitokset, joissa asia on myös vireillä: _____		

II PERIMISVAATIMUS

☐ Takautuva etuus peritään alla olevan laskelman mukaisesti. Jos maksua ei ole suoritettu _____ mennessä, pyydettyä uusi laskelma.		☐ Vaatimus raukeaa. Takautuva etuus voidaan maksaa kokonaan etuudensaajalle.		
Aika jolta peritään	Kuukausien lukumäärä	Perittävä liikamaksu		Yhteensä mk
		Brutto mk/kk	Netto mk/kk	
Perittävä määrä maksetaan Kansaneläkelaitoksen tiliille 800011 - 65003			Maksettava määrä yhteensä mk	
Paikka ja aika	Allekirjoitus			
Tiedustelut Kansaneläkelaitoksen eläke- ja toimeentuloturvaosasto:				
Etuudensaajan sukunimen alkukirjaimet A - L puh. 020 434 3670 ja M - Ö puh. 020 434 3388				